

درباره

دموکراسی

www.ketab.ir

نویسنده: رابرت دال

مترجم: حسن فشارکی

سرشناسه	دال، رابرت آلن، ۱۹۱۵-م.
عنوان و نام پدیدآور	Dahl, Robert Alan
مشخصات نشر	درباره دموکراسی / نویسنده رابرت دال؛ مترجم حسن فشارکی.
مشخصات ظاهری	تهران: شیرازه کتاب ما ۱۴۰۳
فروست	۲۷۲ ص؛ ۱۴/۵۵/۵/۲۱ س م.
شابک	مفاهیم علوم اجتماعی؛ ۶.
وضعیت فهرست نویسی	۹۷۸-۶۰۰-۸۵۱۴-۱۸-۳
یادداشت	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: On democracy.
موضوع	کتابنامه زیرنویس به صورت.
شناسه افزوده	دموکراسی Democracy
رده بندی کنگره	فشارکی، حسن، مترجم
رده بندی دیویی	JC۴۲۳/۵۲۵۴ ۱۳۹۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۲۱/۸
	۴۳۲۴۱۶۶



www.shirazehketab.ir

درباره دموکراسی

نویسنده: رابرت دال

مترجم: حسن فشارکی

انتشارات: شیرازه کتاب ما

چاپ و صحافی: پردیس دانش

تیراژ: ۳۳۰ نسخه

چاپ دوم: مهر ۱۴۰۳

حق چاپ و نشر محفوظ است.

تلفن: ۸۸۹۵۲۹۷ - فکس: ۸۸۹۵۱۶۹۱

همراه: ۰۹۳۶۹۵۰۰۱۸۲

سایت: www.shirazehketab.com

فهرست

یادداشت دبیر مجموعه هفت

فصل ۱ - آیا ما حقیقتاً احتیاج به راهنما داریم؟ ۱

بخش اول: سرآغاز

فصل ۲ - دموکراسی در کجا و چگونه تحول یافت؟ ۹

فصل ۳ - چه چیزی در دموکراسی مهم است؟ ۳۳

بخش دوم: دموکراسی آرمانی

فصل ۴ - دموکراسی چیست؟ ۴۵

فصل ۵ - چرا دموکراسی؟ ۵۷

فصل ۶ - چرا برابری سیاسی؟ ۷۹

فصل ۷ - چرا برابری سیاسی؟ ۸۷

بخش سوم: مردم سالاری واقعی

فصل ۸ - دموکراسی گسترده به چه نهادهای سیاسی نیاز دارد؟ ۱۰۳

فصل ۹ - انواع ۱: دموکراسی در مقیاس های متفاوت ۱۲۵

فصل ۱۰ - انواع ۲: قوانین اساسی ۱۴۹

فصل ۱۱ - انواع ۳: احزاب و نظام های انتخاباتی ۱۶۳

بخش چهارم: شرایط مطلوب و نامطلوب

- فصل ۱۲ - کدام زمینه‌ها به نفع دموکراسی هستند؟ ۱۸۱
- فصل ۱۳ - چرا سرمایه‌داری بازار به نفع دموکراسی است؟ ۲۰۹
- فصل ۱۴ - چرا سرمایه‌داری بازار به دموکراسی آسیب می‌رساند؟ ۲۱۷
- فصل ۱۵ - سفر ناتمام ۲۲۵
- برای مطالعه بیشتر ۲۵۵
- فهرست اعلام ۲۵۹

www.ketab.ir

یادداشت دیر مجموعه

مسئله بی‌اعتمادی به توان بالفعل و بالقوه شهروندان در احراز وظیفه مهمی چون به دست گرفتن زمام سرنوشت خود مهم‌ترین عامل بی‌اعتنایی به دموکراسی بوده و هست. حال این بی‌اعتمادی چه در چارچوب ایدئولوژی‌های نخبه‌گرایانه تبیین شده باشد، چه در عمل و به صورت بی‌توجهی به نهادهای لازم برای مشارکت مردمی. در عین حال عوامل دیگری مانند بی‌توانی در تأکید بر توجه دیر هنگام روشنفکران و سیاستمداران کشورهای در حال توسعه به دموکراسی به منزله یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های مدنیت جدید، از جمله این عوامل یکی این تصور بوده است که اعتقاد به مبانی فلسفی و اخلاقی محوری شرط لازم استقرار دموکراسی در هر کشوری است، شرطی که می‌تواند در پاره‌ای کشورها با بینش فرهنگی غالب بر تفکر گروهی از صاحب‌نظران و روشنفکران در تعارض و تناقض فرض شود و به طرد اندیشه دموکراتیک از سوی آنان بینجامد. عامل دوم، نوعی سوءظن مرسوم است نسبت به دموکراسی که گویا در موضوع عدالت اجتماعی رویه‌ای بی‌طرفانه دارد و صرفاً عاملی است در تحقق زمینه سیاسی و فرهنگی برای استقرار نظم اقتصادی مبتنی بر بازار. این سوءظن با گرایش فرادست روشنفکران و فعالان سیاسی در کشورهای در حال توسعه که گرایشی بوده است به تأمین عدالت اجتماعی، خوانایی کمتری داشته است.

دفاع رابرت دال از دموکراسی در کتاب حاضر از جمله از این نظر

حائز اهمیت است که او این دفاع را بر پایه ادله‌ای استوار می‌سازد که همگی بدون آنکه الزام باور به اعتقادات ویژه‌ای را - و از آن جمله باور به انسان‌محوری - مطرح سازند، از توان عملی دموکراسی در تأمین و تضمین سعادت عامه استنتاج می‌شوند، یعنی دقیقاً از همان مقولاتی که تأمین عدالت اجتماعی، به معنی وسیع کلمه، مستلزم طرح و بحث آنها می‌باشد. به این اعتبار پشتیبانی - هرچند صریح و آشفتنی ناپذیر - او از دموکراسی نه در قید و بند اعتقادات و باورهای فلسفی شهروندان است و نه بر زمینه اقتصادی معینی تکیه دارد.

یکی دیگر از نتایج مثبت این رویکرد محصور نماندن بحث است در مشاجره‌ای کلامی دربارهٔ موضوعاتی همچون معنای «دموکراسی واقعی» یا «نمایندگان واقعی» که خود در یک قرن گذشته نقش تعیین‌کننده‌ای در رویگردانی از این نظام سیاسی، یا توجیه این رویگردانی ایفا کرده است. تلاش عمده رابرت دال در این کتاب آن است که نشان دهد علیرغم کاستی‌های متعدد و ناروایی‌های بسیاری که در مفهوم دموکراسی و عملکردهای دموکراتیک به چشم می‌خورند، نیز علیرغم وجود طیف گسترده‌ای از شرایط حقیقی و حقوقی‌ای که می‌توانند مبنای تأسیس نظام‌های دموکراتیک باشند، می‌توان از سویی رأی به حقوق دموکراسی بر سایر شیوه‌های حکومتی داد و از سوی دیگر به معیارهای یکدستی برای تشخیص دموکراتیک بودن یا نبودن حکومت‌ها رسید. در طی این تلاش است که وی به بازبینی قوانین اساسی مختلف و شیوه‌های متفاوت رأی‌گیری که در کشورهای دموکراتیک وجود دارند اشاره کرده و آگاهی‌های مفیدی را در اختیار می‌گذارد. رویکرد غیرآرمان‌گرایانه رابرت دال در کتاب حاضر به وی این فرصت را می‌دهد که نقاط ضعف و نیز آسیب‌پذیر حکومت‌های دموکراتیک را نیز هم از منظر خود دموکراسی و هم از منظر سعادت عمومی مورد مذاقه قرار دهد.